

چه بر سر حمایت اعراب از فلسطینیان آمده

به قلم سارا فیور (fa/experts/sara-fywr-0/), نری زیلبر (fa/experts/nry-zylbr-0/)

۱۶ نوامبر ۲۰۱۸

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/what-happened-arab-support-palestinians
العربیة (/ar/policy-analysis/madha-hlw-bdm-airb-llflstynyyn/)

درباره نویسنده

سارا فیور (fa/experts/sara-fywr-0/)

دکتر سارا فیور عضو ارشد برنامه گودولد در انستیتو واشنگتن است. او متخصص سیاست‌های جهان عرب و مذاهب در شمال آفریقا است. او تجربیات فراوانی را در خلال زندگی در اسرائیل، اردن، مراکش و تونس اندوخته و مدرک دکترای خود را در زمینه مطالعات خاور میانه از دانشگاه برن دیس اخذ کرده است. او همچنین از دانشگاه تل

نری زیلبر (fa/experts/nry-zylbr-0/)

نری زیلبر هموندیار انستیتو واشنگتن است و یکی از دو نویسنده این جستار: «دولت بی ارتش، ارتش بی دولت: تکامل نیروهای امنیتی دولت فلسطینی، ۱۹۹۳ تا ۲۰۱۸».

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

کارشناسان سیاسی در این مورد بحث می‌کنند که آیا حمایت اعراب از فلسطینی‌ها در میانه همکاری رو به رشد اعراب و اسرائیل و بحران‌های چندین ساله منطقه‌ای تغییر کرده یا نه و اگر کرده چگونه

در حالی که تاثیر مستمر فلسطینی‌ها بر جهان عرب را نباید دست کم گرفت چشم انداز کنونی در خاورمیانه اولویت‌های تازه‌ای را در زمینه سیاست‌گذاری پیش رو می‌گذارد. همانطور که رون درمر سفیر اسرائیل در واشنگتن اخیراً از مشاهدات خود گفت: «دولت‌های عرب دیگر با ساز فلسطینی‌ها نمی‌رقصند.» مرکز مطالعات استراتژیک بگین-سادات (BESA) با طرح این سوال وارد بحث شده است که: چه بر سر حمایت اعراب از فلسطینی‌ها آمده پاسخ‌های زیر از سوی ساره فویر هموند ارشد انستیتو و نری زیلبر هموند وابسته انستیتو واشنگتن ارائه شده است. برای دنبال کردن کامل بحث‌ها به وب سایت بسا (<https://besacenter.org/online-debates/palestinians-arab-support/>) مراجعه کنید.

ساره فویر

من باشم این سوال را به شکل متفاوتی مطرح خواهم کرد. اینطور نیست که دولت‌های عرب تصمیم گرفته باشند از حمایت خود از فلسطینیان دست بردارند بلکه ماهیت این حمایت است که چندپاره شده است. این چرخش بیانگر چندپارگی کلی‌تری است که از زمان ناآرامی‌های سال ۲۰۱۱ جهان عرب را آشفته کرده است. با وجود اینکه برخی از این دولت‌ها هنوز از گنجی ناشی از پس‌لرزه‌های بهار عربی بیرون نیامده‌اند اولویت‌بخشی به امنیت داخلی و نگرانی‌های اقتصادی در کشورهای مهمی مثل مصر و افزون بر آن اختلافات

درونی اعراب که همچنان آتش زیر خاکستر است یا شدت یافته پهنای باند ژئوپولیتیکسی بسیاری از کشورهای عرب را محدودتر کرده و جای کمتری برای مسئله فلسطین باقی گذاشته است. اکنون مسئله فلسطین از آن صدرنشینی که به طور سنتی در اولویت‌های سیاست خارجی داشته (گرچه بیشتر در بیان سیاسی و نه همیشه در عمل) پایین آمده است. اختلاف‌های موجود درون جنبش ملی فلسطین هم تلاش‌های فلسطینیان را برای امدادخواهی و دریافت کمک در سایه قرار داده است.

با این وجود باید در تفسیر ماهیت چندپاره حمایت اعراب از فلسطینیان به اینکه حمایت آنها کاهش یافته احتیاط کنیم. یک دلیل اش این است که کشورهایی مثل قطر به طور آشکار و سخاوتمندانه از فلسطینیان (معین) حمایت مالی و سیاسی می‌کنند. دلیل دیگر اینکه حتی در کشورهایی که از نظر قدرت اقتصادی به اندازه کشورهای عرب خلیج ثروتمند نیستند حمایت به شکل نمادین اما قدرتمندی ادامه دارد. تونس را در نظر بگیرید که در قانون اساسی سال ۲۰۱۴ خود به تعهد مردم تونس به مسئله فلسطین تصریح کرده است. کشوری که مجلس آن به زودی با تصویب لایحه‌ای قانونی ارتباط با دولت یهود را جرم تلقی می‌کند. حتی در عربستان سعودی که تایید تلویحی شاهزاده محمد بن سلمان از حق مردم یهود بر سرزمین مادری‌شان به تیر اول روزنامه‌ها تبدیل شد ملک سلمان پادشاه سعودی تصمیم دولت ترامپ را در مورد تعیین اورشلیم به عنوان پایتخت اسرائیل به شدت نکوهش کرد همانطور که امام جماعت مسجد الحرام در مکه نیز چنین کرد. حمایت اعراب از فلسطینیان ممکن است دیگر از طرف نهادهای سنتی مثل اتحادیه عرب صورت نگیرد اما این حمایت‌ها همچنان وجود دارد در صورتی که بدانیم کجا باید آنها را جست‌وجو کنیم.

نری زیلبر

حکومت اسرائیل چندین سال است این موضوع را تبلیغ می‌کند که مسئله فلسطین دیگر نگرانی بقیه جهان عرب نیست و اینکه با قدرت گرفتن ایران تهدیدات امنیتی مشترک و فرصت‌های اقتصادی و تکنولوژیکی بیشتر دولت یهود و دولت‌های میانه رو عرب-فارغ از نزاع اسرائیل و فلسطینیان- در مسیر عادی‌سازی روابط قرار دارند. برخی حتی از این وضعیت با پارادایم تاثیرگذاری «بیرونی-بر-داخل» یاد می‌کنند یعنی توسعه منطقه‌ای و بیرونی سمت‌وسوی حوادث آینده را در داخل قلمرو فلسطینی تعیین می‌کند (برعکس آنچه معمولاً گفته می‌شود). این ایده از این نظر کشش دارد که اسرائیل را از هرگونه مسئولیت در قبال کندی پیشرفت در فرآیند صلح معاف می‌کند اما اینطور نیست و چنین برداشتی اشتباه است.

هرچند مسئله فلسطین آنقدرها که شاید زمانی در گذشته بود مسئله مرکزی دولت‌های جهان عرب نیست (و همین مرکزیت هم البته با توجه به تاریخ تیره روابط اعراب و فلسطینیان قابل بحث است) اما همچنان به نحو گسترده‌ای مطرح است. رهبران عرب-از السیسی در مصر تا عبدالله در اردن و سلمان در عربستان سعودی- به طور مداوم بر نیاز به یک راه حل دو-کشوری مبتنی بر «ابتکار صلح عربی» در سال ۲۰۰۶ تاکید می‌کنند که شامل موضوع اورشلیم شرقی به عنوان پایتخت فلسطین نیز هست.

اگر از نزدیکتر نگاه کنیم رهبران عرب در عمل خود نیز همچنان به شدت درگیر مسئله فلسطین اند دقیقاً به این دلیل که مسئله فلسطین را در سیاست‌ها و جوامع خود مهم می‌بینند. مصر تلاش کرده که شرایط لازم را برای ازسرگیری مذاکرات صلح بین اسرائیل و تشکیلات فلسطینی مهیا سازد و اکنون نیز در مورد توافق آتش‌بس غزه و سازش میان فتح و حماس میانجیگری می‌کند. قطر یکی از بزرگترین حامیان مالی نوار غزه است (با تشویق اسرائیل). اردن احتمالاً قوی‌ترین مدافع فلسطینی‌ها در واشنگتن است و سرمایه گذاری سنگینی در امور مربوط به اورشلیم به ویژه در مورد مسجد الاقصی کرده است. عربستان سعودی علیرغم تفاوت‌های نسلی در درون رهبری آن در نشست اخیر اتحادیه عرب مجدداً بر اهمیت صلح میان اسرائیل و فلسطین و حل مسئله اورشلیم تاکید کرده و همچنان به کمک‌های مالی‌اش به تشکیلات فلسطینی ادامه می‌دهد.

جز رئیس‌جمهور دونالد ترامپ هیچ کس دیگری پارادایم تاثیر گذاری «بیرونی-بر-داخل» را دست کم نگرفته است وقتی در مقابل ۱۶ رهبر عرب قرار گرفت که در اجلاسی در ریاض به او رجوع کردند و یک صدا گفتند: «شما نمی‌توانید بدون برقراری صلح میان اسرائیل و فلسطین در خاورمیانه صلح ایجاد کنید» با وجود گرم شدن واقعی روابط بین اسرائیل و برخی امیرنشین‌های خلیج موضوع صلح همچنان در سطح وسیعی مطرح است حتی اگر تمنای اسرائیل بر خلاف این باشد.

BRIEF ANALYSIS

Bennett's Bahrain Visit Further Invigorates Israel-Gulf Diplomacy

أوروبا ٢٠٢٢ ١٤

Simon Henderson

[\(/policy-analysis/bennetts-bahrain-visit-further-invigorates-israel-gulf-diplomacy\)](#)

BRIEF ANALYSIS

Libya's Renewed Legitimacy Crisis

أوروبا ٢٠٢٢ ١٤

Ben Fishman

[\(/policy-analysis/libyas-renewed-legitimacy-crisis\)](#)

BRIEF ANALYSIS

The UAE Formally Ceases to be a Tax-Free Haven

أوروبا ٢٠٢٢ ١٤

Sana Quadri ,

Hamdullah Baycar

[\(/policy-analysis/uae-formally-ceases-be-tax-free-haven\)](#)

TOPICS

[\(/policy-analysis/fraynd-slh/\) فرايند صلح](#)

[\(/policy-analysis/rwabt-rb-w-asrayy/\) روابط عرب و اسرائيل](#)

REGIONS & COUNTRIES

[\(/policy-analysis/flstynyha/\) فلسطينىها](#)

[\(/policy-analysis/asrayy/\) اسرائيل](#)

